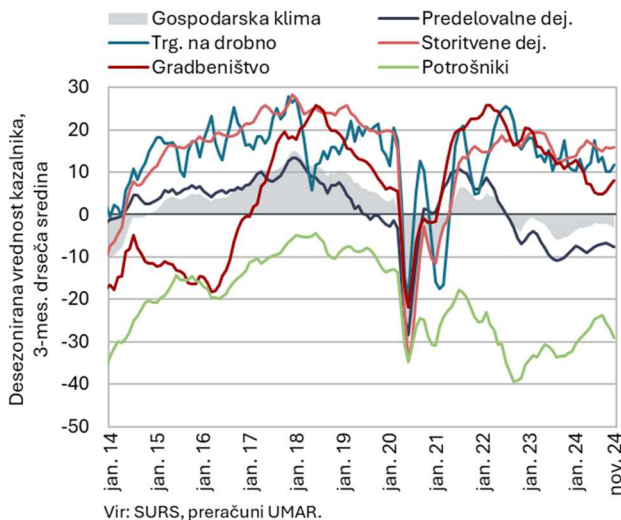

GRAFI TEDNA

od 25. do 29. novembra 2024

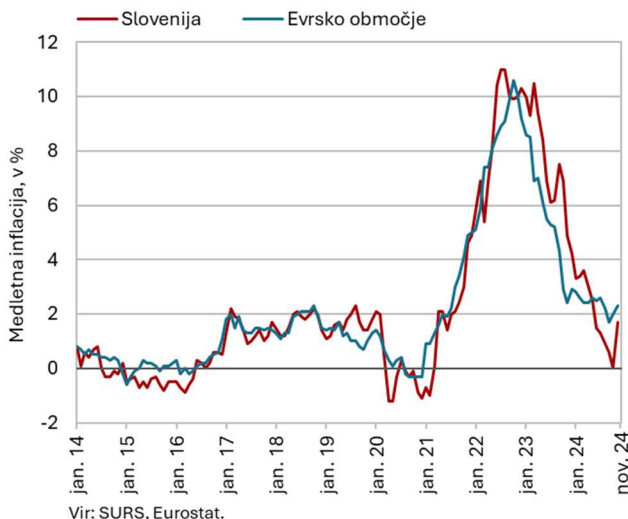
Razpoloženje v gospodarstvu se je novembra izboljšalo in ostalo boljše kot pred letom. K mesečnemu dvigu so prispevale višje vrednosti vseh kazalnikov zaupanja, razen pri potrošnikih, v primerjavi z novembrom lani pa je bil nižji le kazalnik zaupanja v gradbeništvu. Medletna inflacija se je novembra po pričakovanjih izrazito zvišala (na 1,7 %), k čemur je pomembno prispevala nižja osnova zaradi celotne oprostitev plačila prispevka za OVE in SPTE novembra lani. Realni prihodek vseh trgovskih panog se je v tretjem četrtletju tekoče povečal, realni prihodek tržnih storitev pa zmanjšal, medletno sta bila oba večja. V devetih mesecih je bil prihodek v trgovini medletno večji v vseh panogah, v tržnih storitvah pa v večini dejavnosti, izjemi sta promet in skladiščenje ter strokovno tehnične dejavnosti. Po anketnih podatkih je bilo število delovno aktivnih v tretjem četrtletju podobno kot pred letom, anketna stopnja brezposelnosti (4,4 %) pa je bila višja (za 0,5 o. t), kar je med drugim povezano z večjim prilivom mladih iz neaktivnosti (šolanja) na trg dela.

Gospodarska klima, november 2024

Vrednost kazalnika gospodarske klime se je novembra glede na oktober zvišala in ostala višja kot pred letom. K mesečnemu izboljšanju so prispevale višje vrednosti vseh kazalnikov zaupanja, razen pri potrošnikih. Ta se po več kot enoletnem izboljševanju od septembra znova znižuje, novembra so se poslabšala zlasti pričakovanja potrošnikov glede večjih nakupov. V primerjavi z novembrom lani je bil kazalnik zaupanja nižji le v gradbeništvu. Vrednost kazalnika gospodarske klime ostaja že skoraj dve leti pod dolgoletnim povprečjem, k čemur prispeva predvsem nizka vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih.

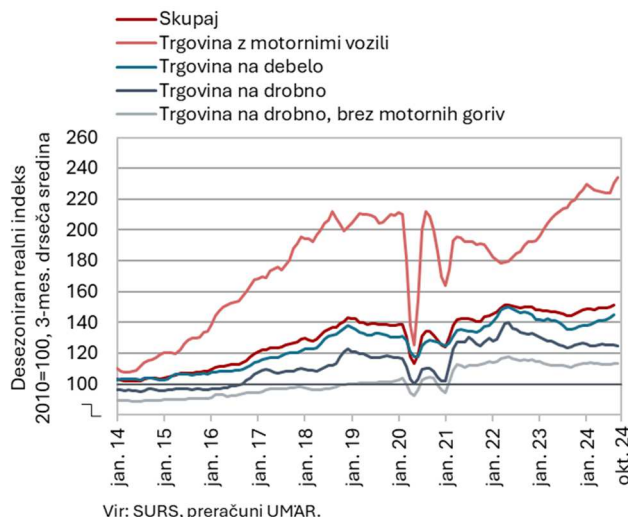
Cene življenjskih potrebščin, november 2024

Medletna inflacija se je po oktobrskem nihaju navzdol novembra izrazito zvišala (na 1,7 %). K pričakovanemu zvišanju je pomembno prispevala osnova zaradi celotne oprostitev plačila prispevka za OVE in SPTE novembra lani. Poleg tega se je novembra letos cena elektrike zaradi prehoda v visoko sezono pri obračunu omrežnine mesečno povišala za 16,8 %^[1], medletno pa za 11,2 % (oktobra je bila medletno nižja za 22,6 %). Cene v skupini stanovanja, voda, električna energija, plin in drugo gorivo so bile tako novembra medletno nekoliko višje (za 0,1 %, oktobra so bile medletno nižje za 8,6 %), prispevek k medletni inflaciji pa se je povečal za 1,1 o. t. K višji inflaciji so novembra prispevale tudi cene hrane in brezalkoholnih pijač, ki so bile ob mesečni podražitvi (za 0,8 %) medletno višje za 2,3 %, ter dražji naftni derivati. Povišala se je tudi medletna rast cen poltrajnega blaga (na 3 %), ob ponovno nekoliko izrazitejši sezonski rasti cen obleke in obutve. Cene trajnega blaga pa so bile še naprej medletno za okoli 1 % nižje. Medletna rast cen storitev se je zmanjšala (na 2,8 %, oktobra 3,2 %), na kar je po naši oceni vplivalo umirjanje rasti cen v skupinah komunikacije ter rekreacija in kultura. Medletna inflacija merjena s HICP, je novembra v Sloveniji znašala 1,6 %, v evrskem območju pa 2,3 %.

^[1] Brez ukrepa vlade, ki je še nekoliko znižal regulirano ceno za električno energijo, bi bila po oceni MOPE podražitve približno dvakrat višja.

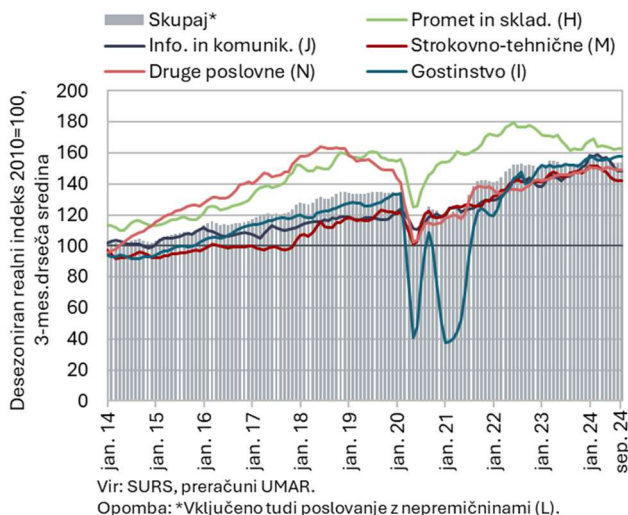
Prihodek v trgovini, september–oktober 2024

Realni prihodek v vseh trgovskih panogah se je v tretjem četrtletju povečal in bil večji tudi medletno. V trgovini z motornimi vozili se je po zmanjšanju v prvi polovici leta v tretjem četrtletju tekoče močnejše okrepil in bil v devetih mesecih medletno večji za 8 %. Nadaljevala se je rast prodaje v trgovini na debelo, ki je bila v povprečju leta medletno večja za 2 %. Po stagnaciji v prvi polovici leta se je v tretjem četrtletju povečala tudi prodaja v trgovini na drobno z živili, pijačami in tobačnimi izdelki ter v trgovini na drobno z neživili, ki je bila v obeh panogah v povprečju devetih mesecev medletno večja za 1 %. Med neživili je po visokih rasteh v letih 2021 in 2022 letos že drugo leto zapored manjša prodaja farmacevtskih in medicinskih izdelkov, za dobro desetino pa je bila v devetih mesecih medletno večja prodaja gospodinjskih in avdio ter video naprav. Po predhodnih podatkih SURS se je oktobra nadaljevala tekoča rast prodaje v trgovini z motornimi vozili in v trgovini na drobno z živili, prodaja v trgovini na drobno z neživili pa se je zmanjšala.

Dodatne informacije:

Prihodek v tržnih storitvah, september 2024

Skupni realni prihodek tržnih storitev se je v tretjem četrtletju v primerjavi z drugim zmanjšal (za 0,3 %, desez.), medletno pa je ostal večji (za 1,6 %). Upad je bil največji v informacijsko-komunikacijskih dejavnostih zaradi zmanjševanja v telekomunikacijskih in računalniških storitvah. Zmanjševanje prihodka se je nadaljevalo tudi v strokovno-tehničnih dejavnostih, a je bila intenzivnost zmanjševanja znatno šibkejša kot v preteklem četrtletju. Tudi v drugih poslovnih dejavnostih se je prihodek zmanjšal, ob nadaljevanju negativnih trendov v zaposlovalnih in potovalnih agencijah. V gostinstvu pa se je po stagnaciji v prvi polovici leta prihodek v tretjem četrtletju močneje povečal, predvsem zaradi rasti v nastanitvenih dejavnostih ob okrepljenem številu prenočitev tujih turistov. Po daljšem obdobju krčenja se je povečal tudi prihodek v dejavnosti prometa in skladiščenja. V prvih devetih mesecih je bil realni prihodek medletno manjši v prometu in skladiščenju ter strokovno-tehničnih dejavnostih.

Aktivno in neaktivno prebivalstvo, 3. četrtletje 2024

Po anketnih podatkih je število delovno aktivnih v tretjem četrtletju medletno ostalo podobno, večje pa je bilo število brezposelnih, večji je bil zlasti priliv mladih iz neaktivnosti (šolanja) na trg dela. Med delovno aktivnimi se je sicer medletno zmanjšalo število zaposlenih v delovnem razmerju, večji pa je bil obseg drugih oblik dela, zlasti samozaposlenih in pomagajočih družinskih članov, kar je ohranilo skupno število delovno aktivnih na podobni ravni kot v enakem obdobju lani. Število brezposelnih, ki se je povečalo drugo četrtletje zapored, pa je bilo medletno večje. V primerjavi z enakim obdobjem lani je bil višji zlasti priliv mladih iz šolanja na trg dela ob skromni rasti gospodarske aktivnosti in nekoliko manjšem povpraševanju po delu. Anketna stopnja brezposelnosti je bila tako v tretjem četrtletju (4,4 %) medletno višja za 0,5 o. t.

Dodatne informacije:

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

Za bralnike zaslona dostopna oblika tabel se nahaja na spletni strani UMAR, med prilogami ob aktualnih grafih tedna.

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2023 Q2	2023 Q3	2023 Q4	2024 Q1	2024 Q2	2024 Q3
BDP, realno	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-1) ³	1,2	0,0	0,8	-0,2	0,1	0,3
	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-4)	2,2	1,9	2,7	2,2	0,7	1,4
Zasebna potrošnja, realno	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-1) ³	-0,4	0,3	0,7	0,6	0,4	0,3
	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-4)	-0,9	-1,1	0,8	2,0	2,0	1,9
Potrošnja države, realno	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-1) ³	1,4	0,9	2,6	1,2	7,2	-1,6
	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-4)	2,3	1,5	5,1	6,5	12,6	9,1
Bruto investicije, realno	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-1) ³	-1,3	4,6	4,7	-4,5	1,5	-14,9
	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-4)	-6,9	3,8	8,0	3,2	6,2	-13,6
Izvoz proizvodov in storitev, realno	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-1) ³	-0,1	-4,4	2,2	2,8	-0,7	3,2
	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-4)	-0,1	-9,0	-2,3	-0,6	-0,3	8,4
Uvoz proizvodov in storitev, realno	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-1) ³	-1,6	-3,2	4,9	2,3	0,9	-2,8
	14.11.2024	14.02.2025	% (Q/Q-4)	-4,3	-10,7	-1,8	0,6	4,7	6,5
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
Trgovinska bilanca ¹	13.11.2024	13.12.2024	mio EUR	8,4	301,1	50,5	143,9	:	:
Tekoči račun ¹	13.11.2024	13.12.2024	mio EUR	156,7	518,1	325,2	379,2	:	:
Izvoz blaga, realno ²	04.11.2024	05.12.2024	% (M/M-1) ⁴	1,8	3,9	-0,4	-4,1	:	:
	04.11.2024	05.12.2024	% (M/M-12)	-5,5	19,1	8,7	2,9	:	:
Uvoz blaga, realno ²	04.11.2024	05.12.2024	% (M/M-1) ⁴	3,6	-3,4	-0,4	-1,8	:	:
	04.11.2024	05.12.2024	% (M/M-12)	0,0	13,3	1,3	2,6	:	:
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
Inflacija (CPI)	29.11.2024	30.12.2024	% (M/M-1)	0,4	-0,1	-0,2	0,0	-0,5	0,7
	29.11.2024	30.12.2024	% (M/M-12)	1,5	1,3	0,9	0,6	0,0	1,7
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
Bruto plača na zaposlenega, realno	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-1)	0,6	0,6	-0,9	-0,5	:	:
	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-12)	3,6	5,8	4,9	5,5	:	:
- zasebni sektor	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-1)	-1,5	1,3	-0,5	-0,2	:	:
	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-12)	3,7	7,4	5,9	6,3	:	:
- javni sektor	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-1)	4,8	-0,6	-1,6	-0,9	:	:
	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-12)	3,3	3,0	2,7	4,0	:	:
- od tega sektor država	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-1)	5,9	-1,0	-2,1	-0,3	:	:
	22.11.2024	20.12.2024	% (M/M-12)	2,7	2,2	2,9	3,8	:	:
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
Delovno aktivni	18.11.2024	17.12.2024	% (M/M-1) ⁴	0,0	0,0	0,0	0,0	:	:
	18.11.2024	17.12.2024	% (M/M-12)	1,2	1,1	1,1	1,2	:	:
Registrirane brezposelne osebe	06.11.2024	04.12.2024	% (M/M-1) ⁴	-0,1	-0,3	-0,5	0,3	0,1	:
	06.11.2024	04.12.2024	% (M/M-12)	-6,1	-6,1	-6,2	-4,7	-3,7	:
Stopnja registrirane brezposelnosti	18.11.2024	17.12.2024	%	4,4	4,5	4,5	4,4	:	:
				2023 Q2	2023 Q3	2023 Q4	2024 Q1	2024 Q2	2024 Q3
Zaposlenost, ADS	25.11.2024	24.02.2025	% (Q/Q-1) ⁵	1,7	-0,8	1,2	1,0	-1,2	-0,8
	25.11.2024	24.02.2025	% (Q/Q-4)	0,9	-0,4	1,5	3,2	0,2	0,1
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	25.11.2024	24.02.2025	%	3,6	3,9	3,4	3,4	3,4	4,4
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.11.2024	20.12.2024	% (M/M-1)	-0,2	0,1	0,2	0,2	-0,7	:
	21.11.2024	20.12.2024	% (M/M-12)	-2,7	-2,8	-1,9	-2,1	-2,4	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	11.11.2024	10.12.2024	% (M/M-1) ³	2,7	-2,3	-0,9	2,5	:	:
	11.11.2024	10.12.2024	% (M/M-12)	-9,2	7,9	5,1	2,0	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.11.2024	13.12.2024	% (M/M-1) ³	-10,4	2,3	-2,6	1,7	:	:
	15.11.2024	13.12.2024	% (M/M-12)	-20,3	-13,1	-16,7	-17,6	:	:
Prihodek v trgovini, realno	28.11.2024	27.12.2024	% (M/M-1) ³	1,3	1,9	-0,3	-0,9	:	:
	28.11.2024	27.12.2024	% (M/M-12)	-4,5	11,5	3,6	1,7	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	29.11.2024	30.12.2024	% (M/M-1) ³	-2,8	1,3	1,9	-1,3	:	:
	29.11.2024	30.12.2024	% (M/M-12)	-3,6	4,0	1,5	-0,6	:	:
				2018	2019	2020	2021	2022	2023
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	25.09.2024	30.03.2025	% BDP	0,9	0,7	-7,7	-4,6	-3,0	-2,6
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	25.09.2024	30.03.2025	% BDP	71,0	66,0	80,2	74,8	72,7	68,4
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
Kazalnik gospodarske klime ⁶ , desezonirano	25.11.2024	23.12.2024	% ³	-1,8	-2,9	-1,7	-2,3	-4,0	-3,1
				2024 m 6	2024 m 7	2024 m 8	2024 m 9	2024 m 10	2024 m 11
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	3,725	3,685	3,548	3,434	3,167	3,007
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	3,33	3,22	3,02	2,96	2,99	:
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,076	1,084	1,101	1,111	1,090	1,063

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

 Opombe: ¹Plačilnobilančna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS, deflacioniranje UMAR. Deflacioniranje in desezoniranje UMAR. Izvoz in uvoz sta popravljena za oceno oplemenitenja blaga v povezavi z menjavo farmacije s švicco. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

 Za primerjavo z EU in evrskim območjem gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peis>
Dodatne informacije:

Polona Osrajnik, T: 01 478 1004, M: 030 451 939, E: polona.osrajnik@gov.si, gp.umar@gov.si

✕ | UMAR_si in | umar-si